

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2020

A) NASJONALT

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter uer i 2020 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Det er ikke foreslått nye forvaltningstiltak som svekker det materielle grunnlaget for samisk kultur.

1 SAMMENDRAG

1.1 DIREKTEFISKET ETTER UER MED STORMASKET TRÅL

Fiskeridirektøren viser til at totalkvoten for snabeluer er fastsatt til 55 860 tonn i 2020, en økning på 4 % sammenliknet med inneværende år. På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektøren at fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse reguleres med maksimalkvoter på 1 200 tonn. Denne kvoten skal også dekke bifangst av uer i andre fiskerier.

Avsetningen på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske, videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fredningstiden fra og med 1. mars, men at fisket åpner 20. mai.

På bakgrunn av for høy innblanding av vanlig uer i trålfangstene, ble områdene for direktefiske etter snabeluer endret i samråd med Havforskningsinstituttet (HI) og næringen i 2019, se vedlegg. Fiskeridirektøren foreslår et nytt møte for å se nærmere på hvordan innblandingen av vanlig uer i trålfangstene kan reduseres i 2020.

1.2 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren viser til at det i 2015 ble framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som har gjennomgått reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N og foreslår å videreføre endringene som ble gjort på bakgrunn av denne:

Den generelle bifangstgraden for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året, videreføres.

Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. Resten av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

2. REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

2.1 DIREKTEFISKE ETTER SNABELUER MED STORMASKET TRÅL

2.1.1 Bakgrunn

Basert på ICES' forvaltningsråd, samt en rapport fra NEAFC om sonetilhørighet, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet fra 2014 for et direktefiske etter snabeluer for norske fartøy i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen. Trålernes direktefiske etter snabeluer ble begrenset til et område fastsatt med bakgrunn i følgende kriterier:

1. Gi vanlig uer beskyttelse
2. Minst mulig beskatning av småfisk av torsk, hyse, sei og blåkveite
3. Beskytte snabeluer mot beskatning i gytetid og under oppvekst.

I tillegg ble det bestemt at direktefisket etter snabeluer skulle stanses i gyteperioden i mars og april.

2.1.2 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2018

Totalkvoten for 2018 ble fastsatt til 32 658 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 19 514 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 13 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske utgjorde dermed 19 477 tonn.

Lengdemålinger viser at snabeluer i området Sørbakken sør om Bjørnøya er under minstemål i første kvartal, og på denne bakgrunn har et område sør for Bjørnøya vært stengt i første kvartal.

For å unngå å starte fisket for tidlig med hensyn til en balansert høsting av hann- og hunnfisk ble åpningsdatoen, etter tilrådning fra HI, i 2018 satt til 10. mai.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimalkvoter på 600 tonn. Dette tilsvarer en overregulering på ca. 26 %. Fra 17. oktober ble maksimalkvotene økt med 50 tonn.

I løpet av 2018 har det blitt fisket 19 268 tonn snabeluer av fartøy med torske-trål- og seitråltillatelse. 38 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 5 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntål.

2.1.3 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2019

I 2019 ble totalkvoten fastsatt til 53 757 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Dette var en økning på 65 % sammenliknet med 2018. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 34 705 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 34 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske ble dermed 34 571 tonn.

Fredningstiden for fisket med bunntål i 2019 ble satt til perioden 1. mars til og med 14. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk.

Ved årets start ble trålerne regulert med maksimalkvoter på 1 000 tonn. Dette tilsvarer en overregulering på ca. 16 %. Fra 3. juli ble maksimalkvotene økt med 500 tonn. Fisket ble sluppet fritt fra 21. august.

Hittil i år har det blitt fisket 20 270 tonn snabeluer av fartøy med torske-trål- og seitråltillatelse. 34 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 3 fartøy landet mindre enn 100 tonn snabeluer. Det har blitt gitt ti dispensasjoner til et direktefiske etter snabeluer med pelagisk trål (uten sorteringsrist og minimum 100 mm maskevidde) i områder som kun er åpnet for direktefiske etter snabeluer med bunntrål.

2.2 REGULERINGEN AV FISKET ETTER SNABELUER I 2020

2.2.1 Biologisk tilrådning

Gytebestanden økte jevnt fra 1992 til 2007 og har siden stabilisert seg noe under 2007-nivået, men den er langt over føre-var-gytebestand (B_{pa}). Årsklassene 1996-2003 var svake, mens årsklassene 2005-2010 anses for å være sterke og årsklassene etter 2010 er i overkant av langtidsgjennomsnittet. Fiskedødeligheten har økt fra og med 2014, men er fortsatt lav.

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ba i 2017 om en evaluering av høstingsregler, og ICES gjennomførte en evaluering i 2018. Evalueringen ble vurdert på den 49. sesjon høsten 2019. En fiskedødelighet $F=0,06$ og triggerpunkt $B_{trigger}$ på 450 000 tonn ble vurdert som foretrukket. En forvaltningsregel bør likevel ikke vedtas før 2020 slik at man kan ta i betraktning resultatene for snabeluer fra toktet i Norskehavet i 2019.

ICES anbefaler at ved føre-var-tilnærming, skal fangst i 2020 ikke overstige 55 860 tonn, og at de tiltak som er på plass for å beskytte yngelen bør opprettholdes.

2.2.2 Kvotesituasjonen

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2015 ble partene enige om følgende fordeling av bestanden av snabeluer;

- Norge: 72 %
- Russland: 18 %
- Tredjeland: 10 % (Fiskevernsonen ved Svalbard: 4,1 %, internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området): 5,9 %)

Norge og Russland kan fiske på sine nasjonale kvoter i fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området). Denne fordelingen gjaldt i 2015 - 2017, og fornyes automatisk med mindre en av partene ber om reforhandling av fordelingen av andeler. Russland har adgang til å fiske sin andel på 18 % i Norges økonomiske sone.

Partene fastsatte en TAC for snabeluer på 55 860 tonn for 2020. Dette innebærer en kvote på 40 219 tonn til Norge i 2020. I avtalen for 2020 overførte Norge 2 000 tonn snabeluer til Russland. I tillegg gis Russland en kvote på 2 000 tonn uer (*S. norvegicus* og *S. mentella*) til dekning av bifangst i andre fiskerier. I tillegg vil Norge trolig tildele EU en kvote på uer. Det tas i det videre saksframlegget utgangspunkt i en norsk disponibel kvote på 36 219 tonn snabeluer for 2020.

2.2.3 Regulering i 2020

For inneværende år er det avsatt 100 tonn snabeluer til bifangst for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske etter snabeluer. Hittil i år er det registrert 29 tonn snabeluer tatt som bifangst. Det bør likevel fortsatt tas høyde for et høyere bifangstkvantum i fisket med småmasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at det av den norske kvoten avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske i 2020.

Årets erfaring fra fisket viser at det er ulik utnyttelse av kvotene hos de 40 fartøyene som har adgang til å delta i et direktefiske. Tidligere år har fisket vært regulert med fartøykvoter med en svak overregulering fra årets begynnelse. Fartøykvoter uten overregulering vil utgjøre 903 tonn. Fisket har vært regulert med maksimalkvoter de to siste årene, og kvoten er ikke fullt utnyttet. En maksimalkvote på 1 200 tonn vil innebære en overregulering på ca. 32 %.

Fiskeridirektøren foreslår en maksimalkvote på 1 200 tonn til fartøy som har adgang til å delta i direktefisket etter snabeluer i 2020.

2.2.4 Områdebegrensning og fredningsperiode

Fredningstiden for fisket med bunntrawl i 2019 ble satt til perioden 1. mars til og med 14. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. I 2019 har trålere fra referanseflåten samlet inn nytt datamateriale fra fiske i fredningsperioden for å se om fangstsammensetningen kunne forsvare en tidligere åpning av det direkte fisket etter yngleperioden. Datamaterialet viser at kjønnsfordelingen fremdeles er skeiv rundt 10. mai, da 1/3 er hunnfisk og 2/3 er hannfisk i fiskeområdene. Prøver i andre halvdel av mai i år støtter disse resultatene med 39 % hunnfisk og 61 % hannfisk. HI tilrår at det direkte fisket ikke åpnes før 20. mai.

For å få bedre datagrunnlag om kjønns sammensetning i perioden før åpningsdato, anbefales det at det også i 2020 kan gis dispensasjon til et begrenset antall fartøy i referanseflåten til å starte opp et fiske på en tidligere dato. Vilkåret er at de samler inn data og materiale som gjør HI bedre i stand til å fastsette en biologisk tilpasset oppstartdato i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fredningstiden settes slik at det blir forbudt å fiske uer med bunntrawl i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 19. mai. Det kan gis dispensasjon til at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte på gitte vilkår kan starte fisket i fredningsperioden.

HI har estimert en gjennomsnittslengde sør for Bjørnøya på 29 cm i første kvartal, som er under minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslås det at området holdes stengt i januar og februar. Også her anbefales det at enkelte fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte kan få dispensasjon til å fiske i dette området i januar og februar for å få bedre kunnskap om først og fremst lengde-sammensetningen i dette fisket, men også kjønnsbalansen. Det forutsettes at vilkårene som er nevnt ovenfor oppfylles.

Fiskeridirektøren foreslår at et område sør for Bjørnøya holdes stengt i januar og februar, se vedlegg. Det foreslås at det kan gis dispensasjon for at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte på gitte vilkår kan fiske i dette område i januar og februar.

2.3 BIFANGST AV UER I FISKET ETTER ANDRE ARTER

I henhold til avtale mellom Norge og Russland er det ved fiske med bunntål på andre arter enn uer utenfor det området hvor det er tillatt med direktefiske, tillatt å ha en bifangst på inntil 20 %. Dette kommer frem av utøvelsesforskriftens § 36. Ved fiske med bunntål innenfor 12 nautiske mil ble adgang til å ha inntil 20 % bifangst redusert til 10 % i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av tillatt bifangst av uer ved fiske med bunntål på andre arter enn uer innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen på 10 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst.

2.4 INNBLANDING AV UER I TRÅLFISKET ETTER REKER

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Norge og ble i 2017 enige om å evaluere effekten på uerbestandene av ulike innblandingskriterier for uer i rekefisket, men ICES har ikke ferdigbehandlet forespørselen.

3 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

3.1 BIOLOGISK TILRÅDNING

En analytisk bestandsberegningmetode er tatt i bruk. Basert på denne klassifiserer ICES bestanden som lav og minkende.

Gytebestanden har vist en kontinuerlig nedgang siden slutten av 1990-tallet, og er nå på det laveste i tidsserien. Inntil det er dokumentert en rekruttering som bidrar til fiskbar bestand, er ICES ikke i stand til å identifisere fangstnivå som vil, med tilstrekkelig sannsynlighet, gi en økning i bestandsstørrelse. Derfor gis det råd om null fangst. Dette gjelder både det kommersielle fisket og fritidsfisket.

Basert på føre-var-tilnærmingen anbefaler ICES et fiskeforbud i perioden 2017 - 2020.

3.2 FISKET ETTER VANLIG UER I 2020

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for 62°N i perioden 2005 til 2019. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. HI har for årene frem til og med så langt i 2019 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2019

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer ^{1,2}
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 606	3 771	2 602	767	3 004
2014	16 556	3 053	14 134	631	2 422
2015	22 208	2 488	20 085	369	2 123
2016	22 322	3 239	20 448	1 362	1 877
2017	20 652	3 365	18 691	1 409	1 956
2018	23 543	4 272	21 320	2 052	2 220
2019	24 999	4 710	23 012	2 742	1 969

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet per 23. oktober 2019

¹ Beregnet av Havforskningsinstituttet per 23. oktober 2019, se kommentar under. For 2018 og 2019 er tallene foreløpige.

² Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

Ifølge HI har norske fiskere blitt flinkere til å artsbestemme ueren, men instituttet foretar fremdeles en sjekk på den offisielle sluttседdelstatistikken basert på egne prøver, prøver fra Referanseflåte, Kystvakt og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste, og hvor uerfangsten er tatt (område og dyp). HI er usikker på om økningen av vanlig uer i trålfangstene fra 2016 er reell, særlig fordi en liten unøyaktighet i artsidentifiseringen i områdene for direkte fiske etter snabeluer (særlig område 12 og 20) kan slå relativt mye ut for vanlig uer, og siden line og garn ikke har økning av vanlig uer i sine fangster utenfor 12 nautiske mil. HI har økende utfordringer med splittingen av art, og en revisjon av metoden er under planlegging. Dette skyldes at splittingen av trålfangstene delvis baserer seg på gamle data og at fiskemønsteret har endret seg. HI bemerker at tallene for 2019 er spesielt usikre.

HI vil gi en nærmere redegjørelse for det som framkommer ovenfor på reguleringsmøtet.

For å unngå for høy innblanding av vanlig uer ble områdene for direktefiske etter snabeluer endret i 2019 i samråd med HI og næringen. Se vedlegg for nærmere beskrivelse av områdene for direktefiske.

Fiskeridirektøren foreslår et eget møte for å se nærmere på når og hvor det direkte fisket etter snabeluer bør tillates.

Fiskeridirektøren viser til at det i 2017 ble gitt prosjektstøtte til «vanlig uer - kunnskapsinnhenting for gjenoppbygging av bestanden» over ordningen med fiskeforsøk og utviklingstiltak. Prosjektet vil kartlegge lokale og regionale ynglefelt og listeføres basert på intervju med fiskere. Videre vil prosjektet samle inn ueryngel fra de kommersielle rekefeltene i Barentshavet og ved Svalbard for artsidentifisere yngelen sikkert med genetiske metoder. Prosjektet var påbegynt i 2017, men ingen midler ble brukt, slik at midlene er overført til 2019. Også dette vil Havforskningsinstituttet redegjøre nærmere for på reguleringsmøtet.

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned.

I følge Råfisklaget var det i 2018 196 inndragninger på 112 forskjellige fartøy og totalt inndratt kvantum utgjorde 126 tonn uer. Så langt i 2019 er det foretatt 182 inndragninger på 87 forskjellige fartøy, og totalt inndratt kvantum utgjør 150 tonn. Hovedtyngden av sakene er i perioden med bifangstadgang på 10 %, det vil si fra 1. januar til og med 31. juli.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N i årene 2015 til 2019

2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	35	17	22	73	195	140	71	227	92	134	102	19	1 127
Juksa	0	0	0	1	9	13	11	17	21	4	4	0	80
Annen line	10	3	4	8	41	68	39	33	20	22	32	11	291
Autoline	23	35	18	59	54	35	90	111	65	15	41	34	580
Annet	6	6	3	1	3	7	1	6	5	9	4	0	51
Totalt	74	61	47	142	302	263	212	394	203	184	183	64	2 129
2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	41	35	48	66	103	100	20	123	114	110	56	15	831
Juksa	1	1	0	2	5	9	9	12	9	10	2	0	60
Annen line	15	11	3	14	33	39	15	17	17	23	41	13	241
Autoline	48	64	46	81	102	48	110	52	50	16	22	17	656
Annet	8	11	5	2	7	4	5	18	10	25	4	0	99
Totalt	113	122	102	165	250	200	159	222	200	184	124	46	1 887
2017	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	18	23	37	53	136	93	20	128	181	150	107	33	978
Juksa	0	1	0	2	4	9	7	10	21	8	2	1	64
Annen line	7	8	9	5	35	50	40	40	36	43	45	16	334
Autoline	21	37	30	40	62	58	43	65	41	17	27	29	471
Annet	5	9	20	7	10	6	6	9	8	17	8	1	106
Totalt	51	78	96	106	246	216	115	252	287	236	189	80	1 953
2018	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	68	41	63	95	158	138	27	245	205	173	125	40	1 378
Juksa	2	1	0	2	2	6	12	14	5	3	3	1	51
Annen line	13	17	6	4	11	32	23	10	11	23	24	12	188
Autoline	27	49	34	64	73	50	30	99	29	19	15	14	503
Annet	13	10	9	1	3	3	3	17	14	8	20	4	105
Totalt	124	118	113	166	248	229	95	385	265	225	186	71	2 225
2019	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	47	54	78	81	186	124	22	261	224	242			1 318
Juksa	1	0	0	2	3	6	8	13	10	6			49
Annen line	5	10	9	3	7	18	17	13	13	19			114
Autoline	24	30	50	118	93	59	51	84	54	19			582
Annet	10	9	16	3	10	22	17	42	27	74			231
Totalt	87	103	153	207	300	229	115	414	327	360			2 295

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 29. oktober 2019

3.3 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2020

Se tidligere saksframlegg for en grundig redegjørelse for bakgrunnen for gjeldene regulering. På bakgrunn av den alvorlige bestandssituasjonen ble det i 2014 nedsatt en arbeidsgruppe som skulle se på reguleringstiltak for kystfisket etter uer. Arbeidsgrupperapporten var på høring i 2015, og følgende tiltak ble iverksatt med virkning fra 2016:

- En generell bifangstadgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.
- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

Fiskeridirektøren viser til at det ikke er framkommet ny informasjon som tilsier at man bør endre på reguleringstiltakene. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at reguleringstiltakene har hatt effekt i samsvar med målsetningen om å redusere uttaket av vanlig uer.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy.